

є колектив людей – громада: це громада села, селища, району, міста, країни, світове товариство, а також суб'єкти громадянського суспільства, у тому числі недержавні (а також об'єднані спільними інтересами) організації, професійні, конфесійні, корпоративні та інші об'єднання.

Існують різноманітні пояснення щодо неефективного реформування системи державного управління в посткомуністичних країнах та запровадження нового публічного управління. Варто зауважити, що виокремлюються певні причини, чому реформування державного управління загалом та розв'язання проблем становлення публічного управління зокрема, не в змозі давати бажані результати: проблеми проектів реформ; відсутність політичної згоди щодо реформи; непостійність й часто суперечливість сигналів зовнішніх організацій [1, с. 70].

Вивчення літературних джерел дозволило виявити, що науковці до проблем становлення публічного управління в Україні відносять:

- зменшення компетентності та моральних якостей державних службовців;
- збереження корупційних проявів на державній службі, втрата мотивації;
- невиправдано великі витрати на утримання державного апарату,
- нав'язуванні суспільству стереотипів управління за допомогою адміністративного ресурсу;
- мінімізації суспільного контролю за діяльністю органів влади;
- суворий державний контроль за діяльністю громадських організацій [2].

Зазначимо, що сучасні реформи не дозволили подолати ці проблеми, тому є досі актуальним реформування системи публічного управління.

Оскільки, публічне адміністрування сприяє впровадженню демократичних цінностей та сталому розвитку будь-якої держави, то з метою розвитку публічного управління в Україні необхідно здійснити такі кроки:

- підвищити рівень підготовки державних службовців до роботи в умовах публічної діяльності влади.
- розширити коло наукових інтересів у сфері формування засад публічності політичної та управлінської діяльності.

– прискорити процес впровадження та розвитку електронного урядування у всіх сферах управління.

– розробити теоретико-методологічні основи публічної політики в Україні шляхом проведення семінарів, круглих столів, конференцій з обміну досвідом, в тому числі і з колегами з країн ЄС, що мають досвід публічної політичної діяльності.

Література

1. Луцький І. М. *Актуальні проблеми організаційно-правових засад управління складних адміністративних систем на практиці європейського досвіду та України* / І. М. Луцький, А. І. Луцький, О. М. Каленюк // *Економіка і держава*. – 2009. – № 3. – С. 69–71.

2. Грицяк І. А. *Публічне управління в Україні: становлення за європейськими стандартами [Електронний ресурс]* / І. А. Грицяк // *Вісник Академії митної служби України. Сер.: Державне управління*. – 2010. – № 2. – С. 5-11. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamcudu_2010_2_1.

Столярчук Наталя

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри управління персоналом і регіональної економіки Дяків О.П.)

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Міграція робочої сили є частиною структурних змін в економіці держави і залежить від соціально-трудова відносин, які складаються в ній. На особливість трудової міграції в XXI столітті впливають суспільні процеси, пов'язані з переходом від індустріального суспільства до інформаційного.

Нові технологічні процеси, використання нової техніки, нових видів сировини і виробництво нових видів продукції потребують притоку кваліфікованої робочої сили. Своєю чергою остання має стимул і можливість до змін. До стимулів мобільності робочої сили можна віднести поліпшення матеріальних, соціальних чи психологічних умов життя, тобто підвищення заробітної плати, зацікавленість змістом праці, можливість кар'єрного зростання на роботі тощо.

Якщо досліджувати умови життя, менталітет, соціально-трудові відносини українців, то можна зіткнутися з притаманними йому особливостями. Як відомо, українці ще з давніх часів були схильні до еміграції. Зокрема, виходці зі Заходу України емігрували в Канаду, Бразилію, США, а виходці зі Сходу – в Росію. Проте, тоді цей рух населення був викликаний несприятливим становищем країни, втечею від тоталітарного режиму та переслідувань з боку комуністичної партії. Нині спостерігаємо іншу картину. Радянський союз розпався, Україна отримала незалежність і почалася перебудова нашої держави на засадах ринкової економіки. Світогляд людей розширився, можливості стали масштабнішими, тому багато українців вирушили за кордон у пошуках роботи. В середині 1990-х люди виїжджали лише на кілька днів, але тепер тривалість поїздок зросла від 1 до 6 місяців (переважно при виїзді в Польщу, Росію, Німеччину) та від 1 до 2 років (при виїзді в Італію, Іспанію, Португалію).

Розглянемо детальніше причини міжнародної міграції. Вона виникає насамперед через різницю в рівнях економічного розвитку окремих країн. Ми бачимо, що українці виїжджають переважно в розвинені європейські держави. Це й не дивно, адже Україна належить, на жаль, до слабкорозвинених країн. Наша економіка страждає і через воєнні дії, які тривають у зоні АТО. Саме через ці події багато українців відмовилися від підробітку в Росії, проте міграція не зменшилася. З одного боку, рівень заробітної плати у нас зріс, середня зарплата підвищилася до 3200 гривень. Однак від цього нічого не змінилося, бо ціни теж зросли, тому люди вимушені шукати підробітку за кордоном, у країнах зі стабільною економікою. Також спостерігається нерівномірність у темпах і обсягах нагромадження капіталу в різних ділянках світового господарства. На інтелектуальну робочу силу наявний значний попит за кордоном. А в нас є безліч кваліфікованих фахівців, які знаються на своїй справі, але не можуть реалізувати власних амбіцій на території нашої держави. Тому й спостерігаємо «відтік умів», який почався теж ще за часів союзу. Нині багато українських учених виїхали за кордон, знайшли собі гідну роботу, дехто навіть змінив громадянство й отримав різного виду нагороди за свої старання, проте цими досягненнями пишаються інші країни за рахунок наших фахівців. У світі стрімко розвиваються сучасні засоби зв'язку, комунікацій і транспорту, але наша

країна відстає від інноваційних технологій. Молодь прагне новизни, можливості реалізувати свої амбіції та стабільності, тому більшість виїжджає в інші країни.

Найчастіше в пошуках кращого життя й заробітку виїжджають жителі Західної України. Як правило, це люди у віці 35–45 років, які встигли зрозуміти, що особливих накопичень на старість у своїй країні вони не зроблять. Але в останні роки намітилися такі тенденції і в інших частинах нашої країни. Змінилась і вікова група серед потенційних емігрантів. Усе частіше хочуть виїхати представники молоді. Так, за даними компанії HeadHunter, більше 90% українських фахівців з вищою освітою мають чіткий намір емігрувати або ж розглядають перспективи працевлаштування за кордоном. Найпривабливішими для еміграції вважають країни Європи (63%), США або Канаду (42%), Австралію (20%) та Росію (14%)[2].

Як стверджує О. Дяків, «...на міжнародному ринку праці відбувається своєрідне «просіювання» світового людського капіталу з виділенням його кращої частини, придатної в найбільшій мірі для соціального і науково-технічного прогресу. Україна з її потужним економічним і соціальним потенціалом не може, звичайно, бути осторонь цих процесів. Зміни, які відбуваються в Україні та інших країнах СНД, роблять ці країни більш гнучкими в засвоєнні прийнятих міжнародних норм у використанні робочої сили» [1, с.39].

Звичайно, цей процес буде важким і довготерміновим, у своєму розвитку він неминуче пройде ряд етапів, у ході яких цим країнам доведеться розв'язувати складні економічні й соціально-психологічні проблеми піднесення рівня виробництва, науково-технічного прогресу, підвищення якості праці та рівня життя, що відповідає вимогам світового ринку праці.

Література

1. Дяків О.П. *Проблеми інтеграції України в світовий ринок праці / О. Дяків // Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил України // Зб. наук. праць. – Вип. 2. – Тернопіль: Економ. думка, 1998. – С.38–42*

2. *Молоді фахівці не бачать в Україні перспектив, а також пригнічені низькою зарплатою та нестабільною політичною*

ситуацією. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://tsn.ua/ukrayina/ponad-90-molodih-ukrayinciv-hochut-zvaliti-za-kordon.html>

Стахів Сергій

(науковий керівник: к.г.н., доц., кафедри управління персоналом і регіональної економіки Ткач Д. В.)

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: ПРОБЛЕМИ І МОЖЛИВОСТІ

Зміна соціальних та економічних відносин в Україні потребує аналізу регіонального розвитку суспільства для того, щоб сформувати адаптивні механізми управління, обґрунтувати його пріоритети. Сьогодні загострюються проблеми регіонального розвитку в контексті суспільного розвитку України. На фоні політичної нестабільності соціально-економічні регіональні диспропорції посилюють дезінтеграційні процеси в країні. В майбутньому регіональні утворення багато в чому будуть залежати від рівня їхньої конкурентоспроможності, що безпосередньо матиме вплив на міжнародну конкурентоспроможність національної економіки загалом. У міжнародних рейтингах конкурентоспроможності Україну традиційно зараховують до країн, які розвиваються та характеризуються підвищеною політичною і економічною нестабільністю, несприятливим інвестиційним кліматом і високими ризиками господарської діяльності. За оцінками міжнародного рейтингу в 2014 р. Україна втратила свої позиції та посіла 84 місце серед 148 країн світу втративши 11 позицій в рейтингу, порівняно з минулим роком. Однак за даними останнього звіту «The Global Competitiveness Report 2015 – 2016» Україна посіла 79 місце серед 140 країн світу, таким чином зміцнила позицію і піднялась на 5 позицій в рейтингу. Досить низька позиція за складовою ефективність ринку товарів свідчить про проблеми в розвитку конкуренції на внутрішньому ринку, які обумовлені втручанням держави в роботу ринків, нерівномірним розподілом податкового навантаження. Низький рівень розвитку фінансового ринку є доказом недосконалості фінансової системи формувати ринково-кредитні потоки у секторах економіки відповідно до цілей державної економічної політики. Основними проблемами, що ускладнюють

розвиток інновацій в Україні, є фактичне спрямування державної політики на закріплення моделі економіки, яка ґрунтується на низько технологічних укладах, і слабкий розвиток ринкових інституцій. Так серед 140 країн Україна за індексом глобальної конкурентоспроможності у 2014–2015рр. опинилася на 76 місці, далі ситуація погіршується, в 2015–2016 рр. – 79, а в 2016–2017рр. – 85. Ми можемо зробити припущення, що економічна система знаходиться під впливом зовнішніх і внутрішніх чинників, які перевищують її адаптаційні можливості та провокують стан несталості. Негативний вплив на рівень конкурентоспроможності регіонів справили такі чинники, як розмір ринку, зниження інноваційної активності. В 2014–2015рр. Україна займала 92 позицію в загальному рейтингу за інноваціями, та факторами вдосконалення, проте в 2015–2016р. її стан знову погіршився і зменшився на 20 позицій, тобто 72 місце а станом на 2016–2017 рр. займає 73 місце. Отже, тенденція розвитку інноваційної діяльності в Україні з кожним роком погіршується, це пов'язане з недостатнім припливом іноземних інвестицій, інвестуванням держави, що і гальмує розвиток сучасних технологій в країні. Проте, не варто забувати, що за останні роки в Україні 70% ВВП створено малим і середнім бізнесом, який є джерелом інновацій, креативних розробок та ідей.

Сьогодні виробнича база України залишається технологічно відсталою, що знижує конкурентоспроможність української продукції як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринку і, тим уповільнює загальноекономічну динаміку. Беззаперечним є той факт, що слабкою економіку України робить величезний міжрегіональний розрив у рівні розвитку. Нерівномірність у розподілі інвестиції обумовлена рівнем конкурентоспроможності регіональних економік. Інвестиційні потоки спрямовуються в регіони, які мають більш розвинену інфраструктуру, сприятливе підприємницьке середовище, кваліфіковані трудові ресурси. За даними Держкомстату України на 5 регіонів, а саме Донецьку, Дніпропетровську, Луганську, Запорізьку і Харківську області, припадає 58,1% обсягу реалізованої промислової продукції, 53,3% обсягу валового регіонального продукту, 50,1% обсягу експорту товарів, 62,5% обсягу інвестицій в основний капітал, 34,7% основних засобів країни. Науково-технічний потенціал України зосереджений у шести регіональних центрах, а саме Києві, Дніпропетровську, Донецьку, Харкові, Одесі та